

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

26

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 9

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/315) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda

“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic” internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

- **1/315 Esas Numaralı Tasarının**
  - TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı 4
  - Gerekçesi 4
- **Milli Savunma Komisyonu Raporu** 5
- **Dışişleri Komisyonu Raporu** 7
- **Tasarı Metni** 9
- **Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin** 9
- **Anlaşma Metni** 11

T.C.
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar
Genel Müdürlüğü
Sayı: 31853594-101-1197-3581

19/11/2015

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 26/10/2015 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Ahmet Davutoğlu
Başbakan

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (1/315)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Milli Savunma Komisyonu

GEREKÇE

"Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması" 7 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır.

Bahse konu Anlaşma ile iki ülke arasında; savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilen savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk Savunma Sanayi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Söz konusu Anlaşma ile 9 Temmuz 1992 tarihinde Bükreş'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Teknik, Lojistik ve Savunma Sanayi Alanında İş Birliği Yapılmasına Dair Protokol" de yürürlükten kaldırılacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasında imzalanan Anlaşma ile mevcut savunma sanayi ilişkilerinin her iki ülke yararına daha da geliştirilmesi, Türk Savunma Sanayine yeni imkân ve kabiliyetler kazandırılması ve yeni pazarlar yaratılması hedeflenmektedir.

Milli Savunma Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Milli Savunma Komisyonu

9/12/2015

Esas No: 1/315

Karar No: 6

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Komisyonumuza, esas komisyon olarak da Dışişleri Komisyonuna havale edilen 1/315 esas numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı”, Komisyonumuzun 9/12/2015 tarihinde yaptığı toplantısında; Milli Savunma Bakanlığı, Dışişleri Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Milli Savunma Komisyonu, tasarı hakkında tali komisyon olarak belirlendiğinden, komisyon toplantısının başında İçtüzüğün 23 üncü maddesi uyarınca kanun tasarısının tümü üzerinde görüşme yapılması, maddelerin ayrıca görüşülmemesi kararlaştırılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması 7 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul/Türkiye’de imzalanmıştır. Söz konusu Anlaşma iki ülke arasında 9 Temmuz 1992 tarihinde Bükreş’te imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Teknik, Lojistik ve Savunma Sanayi Alanında İş Birliği Yapılmasına Dair Protokol”ün yenilenmesi amacıyla imzalanmıştır. Bahse konu Anlaşma ile iki ülke arasında; savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk Savunma Sanayi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkanı sağlanması amaçlanmaktadır.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra Komisyonumuzun genel uygunluk görüşünün esas komisyona bildirilmesi kabul edilmiştir.

Raporumuz, esas komisyon olan Dışişleri Komisyonuna gönderilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Faruk Özlü</i>	<i>Hüseyin Şahin</i>	<i>Murat Baybatur</i>
Düzce	Bursa	Manisa
Kâtip	Üye	Üye
<i>Metin Akgün</i>	<i>Erkan Haberal</i>	<i>Biröl Ertem</i>
Tekirdağ	Ankara	Hatay

Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Abdullah Başcı</i>	<i>Dursun Çiçek</i>
Erzurum	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Ali Pulcu</i>	<i>Hüseyin Kocabıyık</i>	<i>Metin Çelik</i>
İstanbul	İzmir	Kastamonu
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Demir</i>	<i>Mustafa Hüsnü Bozkurt</i>	<i>Ömer Ünal</i>
Kırıkkale	Konya	Konya
Üye	Üye	Üye
<i>Mazlum Nurlu</i>	<i>Ali Cumhuri Taşkın</i>	<i>Nihat Öztürk</i>
Manisa	Mersin	Muğla
	Üye	Üye
	<i>Nazım Maviş</i>	<i>Adnan Günnar</i>
	Sinop	Trabzon

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

11/12/2015

Esas No: 1/315

Karar No: 10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 19/11/2015 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 4/12/2015 tarihinde tali komisyon olarak Milli Savunma Komisyonuna esas komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 26 ncı Yasama Dönemi 10/12/2015 tarihli 2 nci toplantısında Dışışleri Bakanlığı ile Milli Savunma Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tali komisyon olan Milli Savunma Komisyonu 9/12/2015 tarihli toplantısında Tasarı üzerinde görüşme yapmış ve raporunu olumlu görüşle Komisyonumuza gönderilmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunmuştur.

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde, Tasarının, iki ülke arasında savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, ihtiyaçların ortak üretimi, teknoloji transferi ve savunma sanayi ilişkilerinin her iki ülke yararına da geliştirilmesi amacıyla hazırlandığı anlaşılmaktadır.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde Hükümet temsilcileri tarafından;

Söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasında savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayi ürünlerinin üretimi konusunda teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilen savunma sanayi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ve Türk Savunma Sanayi tarafından üretilen savunma sanayi ürünlerine pazar imkânı sağlanmasının amaçlandığı,

Anlaşmanın, Romanya ile mevcut savunma sanayi ilişkilerinin her iki ülke yararına daha da geliştirilmesine, Türk Savunma Sanayine yeni imkân ve kabiliyetler kazandırılmasına ve yeni pazarlar kurulmasına katkı sağlayacağı,

Anlaşmanın Türkiye ve Romanya arasında orta ve uzun dönemli askerî iş birliğini geliştireceği; ortak üretim ve teknoloji transferi yoluyla Romanya'nın ihtiyacı olan büyük ve modern projelerde uluslararası iş birliği yoluna gidilebileceği, bu çerçevede iki ülke arasında iş birliğinin artırılacağı ve somut projelerin gerçekleştirilebileceği,

İfade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy çokluğu ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci ve 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden İstanbul Milletvekili Azmi Ekinci, Adana Milletvekili Talip Küçükcan, İstanbul Milletvekili Serap Yaşar ve Mardin Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı Tasarı ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Taha Özhan</i>	<i>Cemalettin Kani Torun</i>	<i>Sena Nur Çelik</i>
Malatya	Bursa	Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Hasan Basri Kurt</i>	<i>Talip Küçükcan</i>	<i>Mustafa Serdengeçti</i>
Samsun	Adana	Aksaray
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Öztürk Yılmaz</i>	<i>Hişyar Özsoy</i>	<i>Ümit Özdağ</i>
Ardahan	Bingöl	Gaziantep
(Muhalifim)		
Üye	Üye	Üye
<i>Mevlüt Dudu</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>Serkan Topal</i>
Hatay	Hatay	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Azmi Ekinci</i>	<i>Eren Erdem</i>	<i>Ravza Kavakçı Kan</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	Üye
<i>Serap Yaşar</i>	<i>Recep Şeker</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
İstanbul	Karaman	Mardin
(Bu raporun özel sözcüsü)		
Üye	Üye	
<i>Hasan Karal</i>	<i>Halil Özcan</i>	
Rize	Şanlıurfa	

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 7 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ROMANYA HÜKÜMETİ ARASINDA SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Ahmet Davutoğlu

Başbakan

Başbakan Yardımcısı

Y. Akdoğan

Başbakan Yardımcısı

Y. T. Türkeş

Avrupa Birliği Bakanı

H. B. Dedeoğlu

Çevre ve Şehircilik Bakanı

İ. Güllüce

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. R. Alaboyun

Gümrük ve Ticaret Bakanı

C. Aşçı

Kültür ve Turizm Bakanı V.

K. Arzu

Milli Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Başbakan Yardımcısı

N. Kurtulmuş

Adalet Bakanı

K. İpek

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

F. Işık

Dışişleri Bakanı V.

K. İpek

Gençlik ve Spor Bakanı

A. Ç. Kılıç

İçişleri Bakanı

S. Altınok

Maliye Bakanı

M. Şimşek

Orman ve Su İşleri Bakanı

V. Eroğlu

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

F. Bilgin

Başbakan Yardımcısı

C. Yılmaz

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

A. Gürcan

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

A. Erdem

Ekonomi Bakanı

N. Zeybekci

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

K. Arzu

Kalkınma Bakanı

M. C. Düzyol

Milli Eğitim Bakanı

N. Avcı

Sağlık Bakanı

M. Müezzinoğlu

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
ROMANYA HÜKÜMETİ
ARASINDA
SAVUNMA SANAYİ İŞBİRLİĞİ
ANLAŞMASI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti (bundan böyle ferdi olarak "Taraflar" müştereken "Taraflar" olarak anılacaktır);

Birleşmiş Milletler Şartının hedef ve ilkelerine bağlılıklarını teyit ederek,

Karşılıklı yarar ve hak eşitliği ilkeleri temelinde, daha fazla geliştirilecek ve güçlendirilecek olan dostluk ve işbirliği ilişkilerinin, dünya barışı ve güvenliğine olduğu kadar iki ülkenin ortak çıkarlarına da katkıda bulunacağını vurgulayarak,

Askerî teçhizat ve silâh alanında bilimsel ve teknik kabiliyetlerini kullanarak savunma sanayi işbirliğini geliştirme isteklerini belirterek,

Karşılıklı saygı ile mütakabiliyet esaslarına bağlı kalarak,

Aşağıdaki konularda anlaşmaya varmışlardır:

MADDE 1 AMAÇ

Bu Anlaşmanın amacı; savunma mal ve hizmetlerinin geliştirilmesi, üretimi, tedariki, idamesi, sanayi personelinin eğitimi, teknik bilgi transferi ve ilgili teknik ve lojistik destek alanlarında daha etkili işbirliği yoluyla Taraflar arasında savunma sanayi kabiliyetlerini geliştirerek savunma sanayi alanında işbirliği sağlamaktır.

MADDE 2 KAPSAM

Bu Anlaşma; Tarafların yetkili makamları ve/veya savunma sanayi kuruluşları arasındaki savunma sanayi alanında karşılıklı işbirliği faaliyetlerine ilişkin esas ve ilkelerini kapsamaktadır.

MADDE 3 TANIMLAR

1. "Anlaşma"; Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti arasındaki Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasını ifade eder.
2. "Savunma Sanayi Mal ve Hizmetleri"; mühimmat ilgili lojistik destek ile birlikte silâhları ve askerî teçhizatı ve bu teçhizatın araştırma, geliştirme ve üretimi için gerekli malzemeyi ve hizmeti ifade eder.
3. "İşbirliği"; bu Anlaşma çerçevesinde, her iki Tarafın kendi ilgili yasalarına ve düzenlemelerine uygun olacak şekilde mütakabiliyet esasına dayalı olarak üstlendikleri faaliyetleri ifade eder.
4. "Resmî Görev", bu Anlaşma veya bu Anlaşmaya istinaden yapılacak diğer anlaşmalar uyarınca kararlaştırılacak görevi ifade eder.
5. "Gönderen Devlet"; Kabul Eden Devletin ülkesine bu Anlaşmanın amaçları doğrultusunda personel, malzeme ve teçhizat gönderen Devleti ifade eder.
6. "Kabul Eden Devlet"; bu Anlaşmanın uygulanması için Gönderen Devletin personel, malzeme ve teçhizatını ülkesine kabul eden Devleti ifade eder.
7. "Misafir Personel"; bir Tarafın, bu Anlaşmanın uygulanması için karşı Taraf ülkesine gönderdiği asker ve/veya sivil personeli ve/veya savunma sanayi personelini ifade eder.

8. "Yakınlar"; Misafir Personelin Gönderen Devletin yasalarına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
9. "Üçüncü Taraf"; bu Anlaşmaya Taraf olmayan devletler, hükümetler ve uluslararası örgütler ya da bu devletler, hükümetler ve uluslararası örgütlerin diğer yasal kişileri ya da temsilcilerini ifade eder.
10. "Kalite Güvencesi"; savunma ürünlerinin veya hizmetlerinin Taraflar arasında mutabık kalınan prosedür, standart, norm ve ilgili teknik şartnamelere bağlı olarak üretim, performans ve kullanım gereklerine uygunluğunu güvence altına alan tüm faaliyetleri kapsar.
11. "Kaynak Taraf"; herhangi bir diğer yasal kuruluşu da dâhil olmak üzere, Gizlilik Dereceli Bilgiyi üreten ve karşı Tarafa veren Tarafı ifade eder.
12. "Alan Taraf"; herhangi bir diğer yasal kuruluşu da dâhil olmak üzere, Gizlilik Dereceli Bilgiyi diğer Taraftan alan Tarafı ifade eder.
13. "Gizlilik Dereceli Bilgi"; şekli veya tipine ya da gönderilme metoduna bakılmaksızın, sınıflandırma işareti ile işaretlenen ve ulusal güvenlik çıkarlarından dolayı ve ulusal yasalara uygun olarak yetkisiz erişime, kullanıma veya imhaya karşı koruma gerektiren her türlü bilgi, belge veya malzemeyi ifade eder.
14. "Tesis Güvenlik Belgesi"; bir Taraf devletin yasalarına uygun olarak düzenlenen, yasal bir kurumun gizlilik dereceli bilgi için yeterli güvenlik koruma sağlamaya ve/veya sözleşme öncesi faaliyetlere katılmaya veya ulusal mevzuata göre gizlilik dereceli sözleşmeleri yerine getirmeye ehliyeti olduğunu belgeleyen resmi belgeyi ifade eder.
15. "Gizlilik Dereceli Sözleşme" Gizlilik Dereceli Bilgiye kapsayan ya da ihtiva eden bir sözleşmeyi ifade eder.
16. "Bilmesi Gereken Prensibi"; herhangi bir kişiye sadece resmi görev ve sorumlulukları ile ilgili olarak Gizlilik Dereceli bilgiye erişim hakkının verilmesi prensibini ifade eder.
17. "Kişi Güvenlik Belgesi"; bir şahsın, Gizlilik Dereceli Bilgiye ulaşımını ve kullanım iznini sağlayan bir Taraf devletin mevzuatına uygun olarak düzenlenmiş resmi belgeyi ifade eder.
18. Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları; Dünya Fikri Mülkiyet Hakları Örgütünü kuran (14 Temmuz 1967 tarihinde Stokholm'de imzalanan ve 28 Eylül 1979 tarihinde değişiklik yapılan) Konvansiyonun 2'nci maddesine göre, Tarafların ülkelerinde onaylanan sınai, bilimsel ve sanatsal alanlarda entellektüel faaliyetten kaynaklanan ticari sırlar ve teknik bilgi yanında, edebi, sanatsal ve bilimsel çalışmalar (telif hakları) ve buluşlar, ticari markalar, endüstriyel tasarımlar, yarı iletken ürünlerin topoğrafyası, haksız rekabete karşı koruma ve diğer hakları içerecektir.

MADDE 4 **İŞ BİRLİĞİ ALANLARI**

Taraflar savunma sanayi ile ilgili olarak aşağıdaki alanlarda işbirliği yapacaklardır:

1. Tarafların Silâhlı Kuvvetlerince ihtiyaç duyulan yedek parça, alet, savunma malzemesi, barut ve patlayıcılar, mühimmat, askeri sistemler, teknik gösterimler ve teknik teçhizata ilişkin ortak araştırma, geliştirme, üretim ve modernizasyon için uygun koşulların sağlanması,
2. Tarafların topraklarında askerî teçhizat alanında ortak araştırma, geliştirme ve üretim projeleri sonuçlarının uygulanması,

 Savunma sanayi mal ve bakım-onarım hizmetleri alanında araştırma, üretim ve tasarım,

4. Her iki Tarafın alet ve teçhizatının modernizasyonunun yanı sıra savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin üretimi ve tedariki alanlarında karşılıklı yardımlaşma,
5. Barut ve patlayıcılar, silahlar, mühimmat, askerî teknik teçhizatın ve yedek parçaların ortak üretimi ve daha da geliştirilmesi amacıyla; Taraflar, Tarafların yetkili makamları ve savunma firmaları arasındaki anlaşmaların sonuçlandırılmasının teşvik edilmesi,
6. Kalite Güvencesinde Taraflarca kullanılan savunma sanayi standartları hakkında ilgili doküman ve bilgi ile bilimsel ve teknik bilgilerin mübadelesi,
7. Karşılıklı mutabakatla ve tarafların ulusal hassasiyetler ile uluslararası düzenlemelerden kaynaklanan yükümlülükleri dikkate alınarak ortak projeler yoluyla üretilen nihai ürünlerin Üçüncü Tarafra satışı,
8. İki ülke Silâhlı Kuvvetleri envanterinde bulunan ihtiyaç fazlası savunma sanayi ürün ve hizmetlerinin satılması, satın alınması veya başka ürün ve hizmetlerle ile mübadele edilmesine yönelik ortak işbirliği yapılması.
9. Tarafların yasaları ve düzenlemeleri uyarınca, savunma sanayi firmaları ve kurumları arasında temasların, araştırma merkezlerine yapılacak teknik ziyaretlerin ve personel değişimlerinin teşvik edilmesi,
10. Her iki Tarafın ve mutabık kalındığı takdirde Üçüncü Tarafın savunma sanayi ürünlerine ilişkin üretim, geliştirme, teknoloji ve modernizasyona yönelik ortak programlar için koşulların sağlanması,
11. İki ülke tarafından müşterek veya benzer şekilde ihtiyaç duyulan teçhizatın üretimini yapmak için savunma sanayi alanında bilimsel kaynaklara dayalı ortak araştırma ve geliştirme projelerinin uygulanması,
12. Üçüncü Taraf için ortak üretim ve geliştirme konusunda Taraflar arasında mutabık kalınan anlaşmaların sonuçlandırılmasının teşvik edilmesi,
13. Tarafların yetkisi dâhilinde askerî teknik kurumlar, savunma sanayi firmaları ve bakım-onarım tesisleri arasında işbirliği yapılması,
14. Her iki ülkede düzenlenen savunma sanayi fuarları ve sempozyumlarına karşılıklı katılım sağlanması,

MADDE 5 UYGULAMA ESASLARI

1. Taraflar sadece kendi savunma sanayileri ile ilgili alanlarda işbirliği yapacaklardır.
2. İşbirliği, Tarafların çıkar ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, karşılıklılık ilkesine bağlı olarak tesis edilecektir.
3. Taraflar, Üçüncü Tarafın ortak üretim projelerine davet edilmesi konusunu, karşılıklı mutabakata göre değerlendirecek ve karar alacaklardır.
4. İşbu Anlaşmanın uygulanmasına ilişkin ayrıntılar uygulama anlaşmaları ile belirlenecektir.
5. Diğer Tarafın yazılı ön onayı olmaksızın hiçbir Taraf bu Anlaşma ya da bu Anlaşma kapsamında yapacakları anlaşma veya protokoller uyarınca hibe edilecek, satılacak ya da ortak üretilen malzeme, teknik bilgi ve belgeyi Üçüncü Tarafa transfer etmeyecektir.

MADDE 6
YETKİLİ MAKAMLAR

İşbu Anlaşmanın uygulanması için yetkili makamlar;

- Türkiye tarafı için : Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı,
- Romanya tarafı için : Romanya Ekonomi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı'dır.

MADDE 7
KARMA KOMİSYON

1. İşbu Anlaşmanın hükümlerinin uygulanması ve amaçlarına ulaşması için, üyeleri Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı ve Romanya Ekonomi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı temsilcilerinden meydana gelen ve her iki Tarafın eşit düzeyde temsil edileceği bir Karma Komisyon (Bundan sonra "Komisyon" olarak belirtilecektir) oluşturulacaktır.

2. Komisyonunda Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı heyetine, Milli Savunma Bakanlığı Müsteşar Teknoloji ve Koordinasyon Yardımcısı ve Millî Silâhlanma Direktörü; Romanya Ekonomi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı heyetine ise Savunma Sanayisinden sorumlu Müsteşar başkanlık edecektir.

3. Komisyonun faaliyetlerini düzenlemek ve koordine etmekle görevli temas noktaları;

- Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Savunma Sanayii Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı,
- Romanya Ekonomi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı Savunma Sanayi ve Özel Konular Direktörlüğü'dür.

4. Komisyonunda her bir Tarafın üye sayısı yediyi aşmayacaktır. Gerekliğinde Komisyona, uzman personel dâhil edilebilecektir.

5. Bu Anlaşma kapsamında Komisyonun görev ve yetkileri;

- a. Bu Anlaşmanın 4'üncü Maddesine uyarınca, somut işbirliği alanlarını tespit etmek ve tanımlamak,
- b. Birlikte gerçekleştirilecek projeleri seçmek ve müşterek projelerin uygulanmasına yönelik en uygun işbirliği şekil ve metotlarını tanımlamak,
- c. Tarafların olası ortakları olabilecek yerel firmaları tespit etmek ve seçmek,
- d. Müşterek programların uygulanması sırasındaki işbirliği teklifinin gerçekleştirilmesi amacıyla bilgileri mübadele etmek,
- e. Üçüncü ülkelerin ortak projelere katılması konusundaki teklif, tavsiye ve görüşleri ilgili makamlara sunmak,
- f. Onaylanmış proje ve kararların gerçekleştirilmesi için gerekli belgelerin hazırlanması ve yayımlanmasını sağlamak,
- g. Onaylanmış projelerin ve kararların gerçekleştirilmesini düzenli olarak kontrol etmek,
- h. Bu Anlaşmanın uygulanmasını değerlendirmek ve gerektiğinde Anlaşmada yapılacak değişikliklere ilişkin teklifleri müzakere etmektir.

6. Karma Komisyon Toplantısına ilişkin faaliyetler, toplantının öngörülen tarihinden en az üç ay önce Kabul Eden Devletin eş başkanı tarafından yapılacak olan resmî davet aracılığı ile başlatılacaktır.

7. Komisyon Toplantısı gündemindeki tüm konular ve başlıklar toplantıdan en az 60 gün önce belirlenmiş ve koordine edilmiş olacaktır. Heyet Başkanları Komisyon Toplantısında gündeme gelmesi istenen soru ve konular hakkında birbirlerini haberdar edeceklerdir. Gerekliğinde, heyet başkanları diplomatik kanallarla bilgi mübadelesinde bulunabilir ve Komisyon Toplantı gündeminin oluşturulmasını hızlandırabilir.

8. Komisyon müşterek olarak mutabık kalınan tarihlere en az iki yılda bir olmak üzere dönüşümü olarak toplanacaktır. Heyet başkanları, Tarafların ortak ilgi alanları doğrultusunda, olağandışı toplantı düzenlenmesine karar verebilirler. Komisyon, üzerinde mutabık kalınmış gündemi görüşmek üzere, Komisyon Toplantısının düzenlenmesinden sorumlu heyet başkanı tarafından toplantıya çağırılacaktır.

9. Komisyon, bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulanmasından doğacak uyuşmazlıkları, görüşmeler suretiyle 18'inci Madde uyarınca çözüme kavuşturacaktır. Komisyonun kararları Tarafların onayını ifade eder.

MADDE 8 FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARININ KORUNMASI

1. Tarafların, kendi ülkeleri içindeki koruma hakları, lisansların verilmesi, üçüncü ülkelere satış ve ortak projeler çerçevesinde ortaya çıkan/yürütülen yeni ürünlerin ve icatların patentlerinin korunması dâhil, Fikri Mülkiyet ile ilgili hak ve yükümlülükleri her bir proje için yapılacak uygulama anlaşmaları ile belirlenecektir. Taraflar, kendi ulusal mevzuatları ve taraf oldukları uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, bu Anlaşma dâhilinde oluşturulacak ve devredilecek fikri mülkiyet haklarının etkin bir şekilde korunmasını ve uygulanmasını sağlayacaklardır. Bu uygulama anlaşmalarında; mali ve hukuki yükümlülüklerin yanısıra, araştırma, geliştirme, üretim, tedarik, teknik hizmetler, personel desteği ve altyapı hizmetlerinden kaynaklanan masraflarından doğacak karşılıklı borç ve alacaklarının tasfiye şekli, yeri, zamanı ve şartlarına ilişkin esas ve usuller ayrıntılı olarak belirtilecektir. Aksine hüküm bulunmadıkça, bu uygulama anlaşmaları fikri mülkiyet haklarının her iki Tarafa müştereken ait olduğu sonucunu doğuracaktır.

2. Savunma sanayi ile ilgili ürünlerin veya Taraflar arasında mübadele edilen bilgilerin, bir Üçüncü Tarafa verilmesi veya yayımlanması ancak Gönderen Tarafın yazılı izniyle mümkün olacaktır.

3. Taraflar, bu Anlaşma çerçevesinde diğer bir Tarafça verilen bütün doküman, ürün ve bilginin yeniden üretimi, kopya edilmesi, veya dağıtım yoluyla kullanılmasına ilişkin telif haklarına ve diğer sınırlamalara riayet edeceklerdir.

4. Fikri ve Sinaî Mülkiyet Haklarının korunmasına ilişkin Anlaşma ile oluşturulan yükümlülükler, Tarafların ulusal mevzuatlarına göre, işbu Anlaşmanın sona ermesinden sonrada uygulanmaya devam edecektir.

MADDE 9 GİZLİLİK DERECELİ BİLGİNİN KORUNMASI

1. Taraflar, aşağıdaki tabloda gösterilen güvenlik sınıflandırma seviyelerinin eşdeğerliğini ve güvenlik sınıflandırma seviyelerine uygunluğunu kabul ederler:

TÜRKÇE:
ÇOK GİZLİ

GİZLİ
ÖZEL
HİZMETE ÖZEL

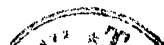
ROMENCE:
STRICT SECRET DE
IMPORTANTĂ DEOSEBITĂ
STRICT SECRET
SECRET
SECRET DE SERVICIU

İNGİLİZCE:
TOP SECRET

SECRET
CONFIDENTIAL
RESTRICTED

2. Her iki Taraf, bu Anlaşmaya kapsamında alınan Gizlilik Dereceli Bilgiyi kendi ulusal güvenlik sınıflandırma seviyesi ile 1'inci paragrafta belirtilen eşdeğer işaretlere uygun olarak işaretlemeyi taahhüt ederler.
3. Her iki Taraf; karşılıklı işbirliğinin bir sonucu olarak üretilen ya da transfer edilen Gizlilik Dereceli Bilginin korunması için kendi ulusal kanunları ve bu Anlaşma uyarınca gerekli tüm tedbirleri alacak ve bu tür bilgiyi de en azından kendi Gizlilik Dereceli Bilgisini korudukları eşdeğer güvenlik seviyesinde korumayı sağlayacaklardır.
4. Alan Taraf, Gizlilik Dereceli Bilgiyi Kaynak Taraftan yazılı ön izin almaksızın bir Üçüncü Tarafa transfer etmeyecek veya açıklamayacaktır.
5. Gizlilik Dereceli Bilgiye ve/veya bu tür bilginin kullanıldığı yer ve tesislere erişim hakkı sadece, Bilmesi Gereken Prensipleri gözetilerek, erişilecek bilginin güvenlik sınıflandırması seviyesi için geçerli olan Kişi Güvenlik Sertifikasına sahip kişilere verilir.
6. Bu Anlaşma kapsamında, Taraflar arasında mübadele edilen ve/veya karşılıklı işbirliği ile üretilen Gizlilik Dereceli Bilgi, sadece transfer edilme amacına uygun olarak kullanılacaktır. Kaynak Taraf açıklanmış olan Gizlilik Dereceli Bilgi için ilave kısıtlamalar getirebilir.
7. Alan Taraf, Kaynak Tarafın ön yazılı onayı olmaksızın, almış olduğu Gizlilik Dereceli Bilgi için daha düşük bir güvenlik sınıflandırma seviyesi kullanmayacak veya bu tür bilginin gizlilik derecesini iptal etmeyecektir. Kaynak Taraf, mübadele edilen bilginin güvenlik sınıflandırma seviyesinde yapılan herhangi bir değişiklik hakkında Alan Tarafu bilgilendirecektir.
8. Müştereken üretilen Gizlilik Dereceli Bilginin güvenlik sınıflandırma seviyesinin belirlenmesi, değiştirilmesi ya da iptal edilmesi sadece Tarafların müşterek onayı ile yapılabilecektir. Bu tür bilgiye verilecek güvenlik sınıflandırma seviyesi konusunda anlaşmazlık olması halinde, Taraflar, herhangi biri tarafından önerilen daha yüksek seviyeyi kabul edeceklerdir.
9. Gizlilik Dereceli Bilgi, Taraflar arasında diplomatik kanallar veya Tarafların yetkili güvenlik makamları tarafından mutabık kalınan diğer kanallar ile iletilecektir.
10. Gizlilik Dereceli Bilginin imhası, Alan Tarafın ulusal mevzuatı uyarınca, bu bilginin bir bütün olarak ya da parça parça olarak tekrar bir araya getirilmesi mümkün olmayacak şekilde gerçekleştirilecektir. ÇOK GİZLİ/ STRICT SECRET DE IMPORTANTÀ DEOSEBITÀ/TOP SECRET olarak sınıflandırılan bilgi imha edilmeyecek, fakat Kaynak Tarafa iade edilecektir. Bu anlaşma kapsamında üretilen veya mübadele edilen Gizlilik Dereceli Bilginin korunması ve iadesinin mümkün olmadığı kriz durumunda, Gizlilik Dereceli Bilgi ivedilikle imha edilecektir. Kaynak Taraf imha konusunda yazılı olarak anında bilgilendirilecektir.
11. Diğer Tarafın yasal bir kuruluşu ile bir Gizlilik Dereceli Sözleşme yapmak isteyen ya da kendi kuruluşlarının birine diğer Tarafın topraklarında bir Gizlilik Dereceli Sözleşme yapma yetkisi vermek isteyen bir Taraf veya bu Tarafın devletin yasal bir kuruluşu, kendi yetkili güvenlik makamı vasıtasıyla, teklif edilen kuruluşun ilgili güvenlik sınıflandırma seviyeli Gizlilik Dereceli Bilgiye erişim yetkisi veren bir Tesis Güvenlik Belgesine sahip olduğuna ilişkin diğer Tarafın yetkili güvenlik makamından önceden yazılı izin alacaktır.
12. ÖZEL/ SECRET /CONFIDENTIAL ve üstü olarak sınıflandırılmış bilgiyi içeren her bir Gizlilik Dereceli Sözleşme, erişilecek Gizlilik Dereceli Bilginin korunmasını sağlamak için alınacak tedbirleri belirten bir proje güvenlik talimatı içerecektir. Proje güvenlik talimatının bir kopyası, yeterli güvenlik denetlemesi ve kontrolünü sağlamak amacıyla, topraklarında Gizlilik Dereceli Bilginin kullanılacağı Tarafın yetkili güvenlik makamına iletilecektir.

13. Gizlilik Dereceli Bilginin fiili veya şüpheli olarak ihlal edilmesi veya bu tür bilginin yetkisiz bir kişiye açıklanması hâlinde, güvenlik ihlali veya açıklanmanın olduğu veya olmuş olabileceği yerdeki Taraf, durumu değerlendirmek ve sonuçlarını sınırlandırmak için kendi ulusal yasalarına uygun olarak gerekli tüm tedbirleri alacaktır. Alan Taraf bu durum, hasarın boyutu, hasarın azaltılması için alınan tedbirler ile soruşturmanın sonuçları hakkında Kaynak Tarafı derhal bilgilendirecektir.
14. Gizlilik Dereceli Bilgiye veya bunların muhafaza edildiği veya işlendiği alanlara nüfuzu gerektiren ziyaretler, sadece, ziyaretçinin uygun gizlilik seviyesinde Kişi Güvenlik Belgesi ve Bilmesi Gereken Prensibinin olması koşuluyla ev sahibi ülkenin yetkili güvenlik makamından ön yazılı izin alınmasından sonra uluslararası ziyaret prosedürleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
15. Talep üzerine, Tarafların yetkili güvenlik makamları, kendi ülkelerinin mevzuatlarını dikkate alarak, diğer Taraf devletinin topraklarında yaşayan vatandaşları veya bulunan tesislere Kişi Güvenlik Sertifikaları ve Tesis Güvenlik Sertifikalarının verilmesine ilişkin süreçte birbirlerine yardımcı olacaklardır.
16. Yetkili güvenlik makamları, işbu Anlaşma kapsamındaki işbirliğine ilişkin Kişi Güvenlik Sertifikaları ve Tesis Güvenlik Sertifikaları ile ilgili her türlü değişiklik hakkında birbirlerine bilgi vereceklerdir.
17. Taraflar, işbu Anlaşma kapsamında mübadele edilen Gizlilik Dereceli Bilgiye erişimle ilgili olarak, ulusal mevzuatları uyarınca kendi devletlerinin vatandaşları ve yasal kuruluşları için düzenlenen Kişi Güvenlik Sertifikaları ve Tesis Güvenlik Sertifikalarını karşılıklı olarak tanyacaklardır.
18. Taraflar, bu maddede ortaya konan hükümlerin uygulanması için kendi ulusal mevzuatlarında sorumlu olarak belirtilen yetkili güvenlik makamlarını karşılıklı olarak bildireceklerdir.
19. Gizlilik dereceli bilgilerin korunması ve bunların ifşasının önlenmesine ilişkin Anlaşma ile oluşturulan yükümlülükler işbu Anlaşmanın sona ermesinden sonrada uygulanmaya devam edecektir.

MADDE 10 KALİTE GÜVENCESİ

Taraflarca yazılı olarak mutabık kalınmadıkça, NATO Kalite Güvencesi yayınları, standartları, metotları ve prosedürleri uygulanacaktır.

MADDE 11 TARAFLARIN DİĞER ULUSLARARASI ANLAŞMALARDAN DOĞAN TAAHHÜTLERİ

Bu Anlaşmanın hükümleri, Taraflardan herbirinin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşmalardan doğan taahhütlerini etkilemeyecek ve diğer devletlerin çıkarlarına, güvenliklerine ve ülke bütünlüklerine karşı kullanılmayacaktır.

MADDE 12 HUKUKİ HUSUSLAR

1 Cezai yargı yetkisi konusunda; Misafir Personel ve Yakınları, işbu Anlaşmanın uygulanmasına yönelik görevlerinin yerine getirilmesi esnasında yapılan eylemlerden dolayı Gönderen Devletin yargısına tabi olacaktır.

2. Diğer hukuki hususlarda ise; Kabul Eden Devletin yasaları ve düzenlemeleri uygulanacaktır.

3. Kabul Eden Devlet, Misafir Personel ve Yakınlarının gözaltına alınması veya tutuklanması halinde Gönderen Devleti derhal durumdan haberdar edecektir.
4. Misafir Personel veya Yakınlarından herhangi birinin Kabul Eden Devlette tarafınca yasal bir soruşturmaya veya yargılamaya muhatap olması durumunda, bu kişi Kabul Eden Devlet vatandaşlarına sağlananlardan az olmamak koşulu ile genel olarak kabul edilmiş hukuki korumadan istifade etme hakkına sahip olacaktır.
5. Kabul Eden Devletin kanunlarını ihlal ettikleri takdirde, Misafir Personelin faaliyetlerine son verilebilecektir.
6. Gönderen Devlet, Misafir Personel üzerindeki münhasır disiplin yargı yetkisini, Kabul Eden Devletin ülkesinde muhafaza eder. Ancak Kabul Eden Devlet, yetkili askerî makamları emrindeki Misafir Personele görevin gerektirebileceği emirleri verebilir.

MADDE 13 İDARİ KONULAR

1. Misafir Personele, işbu Anlaşmada belirlenmiş olanlar veya bu Anlaşma uyarınca imzalanacak protokoller, mutabakat muhtıraları ve teknik düzenlemelerle belirlenecekler dışında görevler verilmeyecektir.
2. Gönderen Devletin Askeri Personeli, Kabul Eden Devletteki görev yerlerinde kendi üniformalarını giyecektir.
3. Bu Anlaşmada belirtilen faaliyetlerin icrası sırasında, lüzumlu hallerde Kabul Eden Devlet gerekli teçhizatı sağlamak için gerekli çabayı gösterecektir.

MADDE 14 MALİ KONULAR

1. İşbu Anlaşma kapsamında yapılan işbirliği faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personelin maaş, konaklama, yemek hizmeti, ulaştırma, gündelik ve diğer mali haklarından, Gönderen Devlet sorumlu olacaktır.
2. Faaliyetlerin ücretsiz olarak veya cari veya indirilmiş ücret karşılığında düzenlenmesine Kabul Eden Devlet karar verecektir.

MADDE 15 DİĞER HUSUSLAR

1. Gönderen Devlet, gerekli gördüğü zaman, personelini geri çağırma hakkını saklı tutar. Kabul Eden Devlet, böyle bir talebi alır almaz, personelin dönüşü için bütün tedbirleri alacaktır.
2. Bir Misafir Personelin veya bir Yakınının ölümü halinde, Kabul Eden Devlet Gönderen Devleti bilgilendirecektir.

MADDE 16 ZARAR / ZİYAN VE TAZMİNATLAR

1. Taraflardan her biri, Misafir Personelin görevini yerine getirdiği sıradaki fiillerinden ötürü, karşı Tarafın mallarına verilen zararları tazmin edecektir.
2. Taraflar, kasıt veya ihmal bulunmadıkça, Misafir Personelin Resmi Görevlerini yerine getirirken üstlendiği hizmetten ötürü yaralanması veya ölümü halinde diğer Tarafa karşı taleplerinden feragat edecektir.

MADDE 17 GÜMRÜK VE PASAPORT İŞLEMLERİ

1. Misafir Personel ile Yakınları, Kabul Eden Devletin ülkesinde, yabancılara ilişkin kurallara tabi olacaktır.
2. Misafir Personel ile Yakınları, giriş ve çıkışlarında Kabul Eden Devletin pasaport ve gümrük işlemleri ile ilgili mevzuatına tabi olacaktır. Bununla birlikte, Kabul Eden Devlet mevzuatı çerçevesinde gerekli idari kolaylıkları sağlayacaktır.

MADDE 18 UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

1. Taraflar, bu Anlaşmanın yorumlanmasından ve uygulamasından doğacak uyuşmazlıkları, uluslararası mahkeme, hakem heyeti ya da bir üçüncü tarafa götürmeksizin Madde 7 uyarınca kurulmuş Komisyonunda görüşmeler suretiyle çözüme kavuşturacaklardır. Uyuşmazlıkların çözümünü sürecinde Taraflar yükümlülüklerini yerine getirmeye devam edeceklerdir.
2. Şayet uyuşmazlık Komisyonunda ele alınışını izleyen 90 gün içinde çözülemezse, Türkiye Cumhuriyeti Millî Savunma Bakanlığı Müsteşarı ve Romanya Ekonomi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı Müsteşarı seviyesinde ele alınacaktır. Bu takdirde, konunun tarafların yetkili makamlarına intikalini izleyen 30 gün içinde görüşmelere başlanacak, müteakip 45 gün içinde sonuç alınmadığı takdirde, Taraflardan her biri 20'nci Maddenin 2'nci ve 3'üncü paragrafları uyarınca işbu Anlaşmayı sona erdirebilecektir.

MADDE 19 DEĞİŞİKLİK

Taraflardan her biri gerektiğinde bu Anlaşmanın değiştirilmesi veya gözden geçirilmesini önerebilir. Yazılı önerinin alındığı tarihten itibaren 60 gün içerisinde görüşmeler başlayacaktır. 90 gün içerisinde bir sonuca varılamaz ise, Taraflardan her biri 20'nci Maddenin 2'nci paragrafı uyarınca işbu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Üzerinde mutabık kalınan tadil veya değişiklikler, bu Anlaşmanın yürürlüğe girişini düzenleyen 21'inci Maddedeki usul uyarınca yürürlüğe girecektir. Bütün tadilat ve gözden geçirmeler yazılı olarak yapılacaktır.

MADDE 20 YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME

1. Bu Anlaşma belirsiz bir süre için yapılmıştır. Taraflardan herhangi biri, diğer Tarafa işbu Anlaşmayı sona erdirmeye niyetini yazılı olarak herhangi bir zamanda bildirebilir. Fesih, söz konusu bildirim alınmasından itibaren 90 gün sonra geçerli olacaktır.
2. Eğer işbu Anlaşmanın tadilinde veya gözden geçirilmesinde veya bir uyuşmazlığın çözümünde Taraflar arasında bir mutabakat sağlanamazsa, Taraflardan her biri 90 günlük yazılı bir ön bildirim ile işbu Anlaşmayı sona erdirebilecektir. Fesih işlemi bildirim diğer Tarafa alınmasından 90 gün sonra yürürlüğe girecektir.
3. Fesih hükümleri işbu Anlaşmanın feshinden önce kararlaştırılmış ve başlatılmış olan herhangi bir projenin, programın veya sözleşmenin uygulanmasını etkilemeyecektir.

MADDE 21 YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

1. İşbu Anlaşma, Tarafların, anılan belgenin yürürlüğe girmesi için gerekli iç yasal usullerin tamamlandığını birbirlerine diplomatik yollarla bildirdikleri son yazılı bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesiyle birlikte, 09 Temmuz 1992 tarihinde Bükreş'te imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Teknik, Lojistik ve Savunma Sanayii Alanında İş Birliği Yapılmasına Dair Protokol" yürürlükten kalkacaktır.

MADDE 22
METİN VE İMZA

1. İşbu Anlaşma Türkçe, Romence ve İngilizce dillerinde her biri aynı derecede geçerli olmak üzere ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. İhtilaf halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

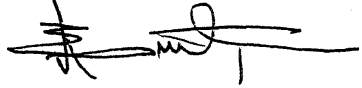
2. Bu Anlaşma, kendi Hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendiren ve altında imzaları bulunan kişiler tarafından 7 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ADINA

Korg. Sezai BOSTANCI
Müsteşar
Millî Savunma Bakanlığı

ROMANYA HÜKÜMETİ
ADINA

Aurel Sorin ENCUTESCU
Müsteşar
Ekonomi, Ticaret ve Turizm Bakanlığı

